

1. Hoe kan Abram dit doen?!?

Het ligt voor de hand om Abrafam te veroordelen: terwille van zijn eigen veiligheid vraagt hij aan Saraï om in Egypte te verzwijgen dat ze zijn vrouw is. Ze moet zich uitgeven voor zijn zus. Dat is een halve waarheid (ze is zijn halfzus), maar een hele leugen. Hoe is het mogelijk, dat je als man kiest voor je eigen veiligheid, en dat het je kennelijk niks kan schelen dat je eigen vrouw in de harem van een vreemde koning wordt opgenomen?

Toch had Abram eerder de roepstem van God naar een onbekend land gevolgd. Hij was dus een moedig mens. Waarom dan nu deze laffe daad? Laten we proberen ons in te leven in zijn situatie. Immers: veel weten is veel begrijpen.

Ze zijn daar met die hele stam, met veel herders en vee, en vrouwen en kinderen, door het beloofde land getrokken, Kanaän. 'Dit land zal Ik geven aan jouw nageslacht, Abram.' Dat heeft God beloofd. Maar nu wonen er alleen nog maar vreemde volken. Abram trekt verder naar het zuiden, en dan komt er hongersnood. Honger... wat is dat afschuwelijk! Huilende kinderen. 'Mama, ik heb zo'n honger!' 'Nee kind, ik heb ook niks.'

'De hongersnood was zwaar in het land', staat er in vers 10. En elke zijn er weer die uitgemergelde gezichten om Abram heen. Hij weet: 'Ik ben verantwoordelijk. Ik heb deze mensen hierheen gebracht.' En hij hoort van de reizigers die voorbijtrekken over Egypte, waar bijna altijd wel eten is, vanwege die vruchtbare grond langs de Nijl. 'Wat moet ik doen?' zal Abram gedacht hebben. 'Als ik hier blijf, zullen we allemaal sterven. Ik moet wel daarheen, naar Egypte.'

Toen Abram in Egypte kwam, waren de pyramides al 500 jaar oud.

Maar Abram weet natuurlijk ook wel, dat de Egyptenaren niet zitten te wachten op hele hordes Aziaten. En dan is er dit: Saraï is een oogverblindend knappe vrouw. En hoezeer de Egyptenaren ook huiverig waren voor Aziatische invallen, de vrouwen van Aziaten werden in Egypte erg bewonderd. Wat moet hij doen? Als de één of andere hoge official zijn oog op Saraï laat vallen, wat zal er dan gebeuren?

Abram krijgt het steeds benauwder. En dan, vlak voordat ze bij de grens komen, komt het hoge woord eruit: 'Saraï, zeg niet dat je mijn vrouw bent, zeg dat je mijn zus bent. Dan zullen ze mij niet vermoorden, integendeel, ze zullen me dan juist goed behandelen ter wille van jou. Dan blijven we allebei in leven.' Je vraagt je af: heeft Abram overzien wat de gevolgen daarvan waren? Heeft hij dan alleen aan zijn eigen veiligheid gedacht? Heeft hij niet aan het welzijn van Saraï gedacht? Natuurlijk heeft Abram wel nagedacht. En hij heeft geen andere uitweg gezien dan deze.

2. Door eigen schuld in de ellende...

Zo moet het toch ongeveer gelopen zijn? Zouden wij het anders hebben gedaan? Dóén wij het anders? Is dit eigenlijk niet zo'n heel bekend, vertrouwd patroon? De

omstandigheden zitten niet mee. En dan denk je: 'Ik moet toch wat!' En van het één komt het ander. Stapje voor stapje. Je bedoelt het helemaal niet slecht. Maar je komt, door je eigen schuld, steeds verder in het moeras. Abram begint hier met liegen. En bij leugens is dat heel vaak het geval. Het begint met een klein leugentje, en ja, dan heb je eenmaal A gezegd, dan moet je ook B zeggen. En de leugens stapelen zich op, en voor je het weet zit je in een onmogelijk lastig parket. Hoe kom je daar ooit weer uit?

De zonde begint klein, en wordt steeds groter. Zo werkt dat bij verslavingen ook. Het begint klein, maar je krijgt je in zijn greep. Alcohol, of pornosites, of gokken. Totdat je helemaal vastzit, aan alle kanten klem!

Het geldt ook op het gebied van relaties, seksualiteit, overspel. Het begint klein, het lijkt onschuldig, maar van het één komt het ander.

Sjoemelen met geld: precies hetzelfde. Eerst denk je: 'Ach, dat geeft toch niet', maar het wordt steeds groter en groter. Alternatieve genezers: je hebt weleens gehoord dat dat niet kan volgens de Bijbel. Maar ja, je hebt pijn, en je denkt: 'Dan maar naar een magnetiseur.' En het helpt! Het helpt echt! Maar je krijgt er andere dingen voor terug. Je wordt depressief, of je wordt bang. Je kunt niet meer goed bidden. Of het loopt niet meer in je huwelijk.

Abram zit tot z'n nek in de problemen. En misschien zegt u: 'Ja, ik ook! Maar ik kan nou toch niet naar God toe gaan?'

Kijk, als je nou ziek bent, of je bent slachtoffer van een ongeluk, ja, dán kun je naar God toe! Maar dit! Dit is allemaal mijn eigen schuld! God ziet me aankomen! Ik heb dit zélf gedaan, ik moet het ook zélf weer oplossen.'

Abram zit dik in de problemen. Want inderdaad wordt Saraï bij de Farao gebracht. Abram is een point of no return gepasseerd. Hij krijgt van de Farao nota bene ook nog een hele partij dieren en bovendien slaven en slavinnen. Abram wordt nog veel rijker dan hij al was. Maar intussen dreigt zijn huwelijk volkomen weg te vallen, dreigt hij de belofte van het land te verspelen, en dreigt een nageslacht van Abram bij Saraï onmogelijk te worden. Van het één kwam het ander en dit is het resultaat. Abram moet nachten hebben liggen woelen in bed: 'Hoe krijg ik Saraï daar weer weg?!' Hij moet daar langs dat paleis gelopen hebben, heen en weer, heen en weer, om te kijken: 'Zie ik ze ergens?' Wat doe je, als je bent vastgelopen? Abram weet het niet. En als wij vastlopen, dan weten we het toch ook vaak niet? Geen uitweg...

3. En dan is daar: Gods reddende hand!

Maar dan is daar: de HERE! De HERE grijpt in. Vers 17: 'Maar de HERE sloeg Farao met zware plagen ter oorzaak van Saraï, de vrouw van Abram.' Kennelijk laat Farao een onderzoek instellen, want de leugen is snel ontdekt. Uiteindelijk komt alles in het licht. Vroeg of laat. Alles. 'Wat heb je mij daar aangedaan?' vraagt de koning. 'Waarom heb je me niet meegedeeld dat ze je vrouw is? Waarom heb je gezegd: Ze is mijn zus, zodat ik haar voor mij tot vrouw genomen heb?' Vroeg of laat worden wij in ons leven ter verantwoording geroepen. Er komt een moment van verantwoording, in dit leven of straks, als we voor de troon van God staan.

Maar de Rechter, waar we ooit voor zullen staan, die Rechter is nú de Redder! Alles alles muurvast zit, grijpt Hij in! Abram krijgt zijn vrouw terug! Wat een wonder! Toen ze elkaar weer in de armen sloten, wat zullen ze elkaar toen

hebben aangekeken, met een blik vol spijt en vol bewondering: bewondering voor God... Als Hij er toch eens niet was geweest...

Gemeente, God wil je óók helpen als je door je eigen schuld bent vastgelopen. Heeft u daar weleens over nagedacht? Ja, Hij wil zéker helpen als je slachtoffer bent, als de ellende over je heen rolt, als golven. Dan mag je smeken om hulp, en God zal je bijstaan. Soms anders dan wij hopen. Als je ziek bent, en je bidt, kan het zijn dat God je geneest. Maar het kan ook zijn dat je niet geneest. Dan wil God je op een andere manier helpen. Door je te dragen, door je te steunen, door je Zijn vrede te geven in je hart. Ja, als de ellende op je af komt, mag je altijd roepen tot God. Maar God gaat nog een stap verder. Zijn genade is nog veel groter dan je denkt. Ook als je door je eigen schuld in het moeras bent gezakt, dan is daar is die uitgestoken hand van God.

Als Abram is vastgelopen, grijpt God in. En wat doet de Farao? Je zou zeggen: hij laat Abram doden! Maar dat gebeurt niet! Nee, de Farao: (1) laat Abram in leven, (2) geeft hem Saraï terug, (3) laat Abram al zijn geschenken houden, en (4) laat de hele ploeg ongedeerd het land verlaten.

Farao, de heiden, blijkt er een hogere huwelijksmoraal op na te houden dan Abram, en blijkt genadiger dan Abram gedacht had. Wij hebben ook vaak onze cliché-beelden over mensen die geen christen zijn, 'aan God noch gebod doen' zeggen we dan. Nou, dat zou nog weleens heel anders kunnen liggen dan wij denken.

Achter die genade van de Farao zien we de genade van God oplichten. Als wij er een puinhoop van gemaakt hebben, is God genadig. Véél genadiger dan wij denken!

4. God is veel genadiger dan wij denken!

Henry Covington was afkomstig uit een Afro-Amerikaanse familie, en groeide op in een zwarte achterstandsbuurt in Brooklyn, een wijk van New York. Zijn moeder kwam in de gevangenis terecht. Henry ging op zondag naar een baptistenkerk in de buurt. Toen hij tien jaar was, vroeg hij de Here Jezus om in zijn hart te komen. Henry bleef naar de kerk gaan, maar hij had ook andere vrienden. Hij ging experimenteren met roken, alcohol, drugs. Henry ging het criminele pad op. En weer een paar jaar later zat Henry in de gevangenis. Veroordeeld voor moord. Nou had hij erg veel uitspookt, maar die moord, die had hij net níét op zijn geweten.

Toen Henry uit de gevangenis kwam, trouwde hij met zijn jeugdliefde: Annette. Ze kregen samen een baby. Maar na vijf dagen stierf hun zoontje. Henry, met al zijn goede voornemens, viel weer terug in zijn oude patroon. In zijn drugsverslaving. In de criminaliteit. Toen kwam de dag, dat hij dacht: 'Het is afgelopen'. Een bende maakte jacht op hem. Hij verstopte zich achter een rij vuilnisbakken. Hij dacht: 'Dit is mijn straf, voor het leven dat ik heb geleid.' En hij verwachtte dat er elk moment een auto langs kon komen, waaruit hij met een mitrailleur zou worden doodgeschoten. En toen, op dat moment, smeekte hij: 'Jezus, wilt U mij redden? Als U mij vandaag bewaart, zal ik mijn leven geven aan U.' Het was Eerste Paasdag, 1987. En Jezus hoorde het gebed van Henry. Er kwam geen auto. Geen mitrailleur. Geen kogels. Henry bleef leven.

God was hem genadig!

En het is diezelfde genade van God, waarover Paulus zich blijft verwonderen. We hebben het gelezen, wat hij schrijft aan zijn jongere vriend Timotheüs: 'Vroeger was ik een godslasteraar, ik was een christenvervolger, en een man

van geweld. Maar', zegt hij dan in vers 13, '*mij is ontferming bewezen*, omdat ik het in mijn onwetendheid, uit ongelooft, gedaan heb, *en zéér overvloedig is de genade van onze Here geweest.*'

Daar waar wij er een puinhoop van maken, één grote chaos, daar komt God, en Hij strekt Zijn hand uit, Zijn reddende hand. Naar Abram en Saraï. Naar Henry Covington. Naar Paulus. Naar u! Naar jou! Naar mij! En wat doe je dan? Abram trekt weg, Egypte uit, terug naar de plaats van het altaar, dat hij vroeger gemaakt had, tussen Bethel en Ai, en daar 'riep hij de naam van de HERE aan.' Abram gaat terug naar de offerplaats, de plaats van de verzoening. Als God ons omhooggetrokken heeft uit het moeras, dan kunnen wij nog maar één ding doen: terug naar de plaats van de verzoening. Terug naar het kruis van Christus, waar Hij hing voor onze zonden. Daar mogen we neerknielen, en Hem aanbidden, om Zijn genade, die genade die altijd groter is dan wij denken.

Na die dag, achter die rij vuilnisbakken, werd Henry Covington dominee, en zijn kerkverband stuurde hem naar een arme wijk van Detroit. Daar was een oud kerkgebouw, zonder gemeenteleden. Henry begon daar een daklozenopvang. Zijn eigen kerkverband vergat hem, maar de daklozen droegen hem op handen, en hij leefde van giften.

In het dak van de kerk kwam een gat, en de regen druppelde naar binnen. Overal in de kerk kwamen emmers te staan, maar geld om het gat dicht te maken was er niet. Totdat God ingreep. Hij zorgde ervoor dat een journalist, Mitch Albom, op bezoek kwam in de kerk met het lekke dak. En die journalist schreef een boek over Henry

Mitch Albom (links) en Henry Covington

Covington en zijn kerk. *Have a Little Faith* heet dat boek, 'Heb een beetje geloof.' Het boek kwam uit in 2009 en het werd een bestseller. Duizenden mensen stuurden giften

naar de kerk in Detroit, en op 9 december 2009 werd er feest gevierd, want het dak was gerepareerd.

In het boek schrijft Mitch Albom over de eerste keer dat hij een dienst bijwoonde. In die dienst werd dat bekende lied gezongen, dat we straks ook zullen zingen: *Amazing Grace*. 'Na dat lied', schrijft Albom, leunde pastor Henry voorover, naar de mensen toe, en zei '*Amazing grace... Amaaaaaa-zing grace*. Ik had dood kunnen zijn. Ik had dood móéten zijn. Ik zou dood geweest zijn. Maar... daar was Zijn genade! Zijn genade redde een *wretch*, een mislukkeling. Ik was een mislukkeling! Ik was verslaafd, ik was een alcoholist, een heroïnegebruiker, een leugenaar, een dief. Maar toen kwam Jezus...'

Afgelopen winter, op 21 december 2010, werd Henry Covington, 53 jaar oud, door God thuisgehaald. Een hartstilstand. Hij mocht zó naar binnen wandelen bij zijn hemelse Vader. En als u, als jij nou óóit denkt: 'Ik ben te ver weg. Ik heb die puinhoop zelf veroorzaakt. God ziet mij aankomen!' denk dan aan Abram. Denk dan aan Paulus. Denk dan aan Henry Covington. Denk dan aan Gods *amaaaaaa-zing grace*. Want Zijn genade is groter, véél groter dan jij denkt! Amen.